

פרקי ההלל | ר' יצחק אברהם טברסקי

בראשית רבה (סט:ז)

אין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמים, א"ר אחא עתיד השער הזה להפתח להרבה צדיקים כיוצא בך.

תהלים (פרק קיג)

- (א) הללו יה הללו **עבדי ה'** הללו את שם ה':
(ב) יהי שם ה' מברך מעתה ועד עולם:
(ג) ממזרח שמש עד מבוא מהלל שם ה':
(ד) רם על כל גוים ה' על השמים כבודו:
(ה) מי כה' אלהינו המגביהי לשבת:
(ו) המשפילי לראות בשמים ובארץ:
(ז) **מקימי מעפר דל מאשפת ירים אביון:**
(ח) **להושיבי עם נדיבים** עם נדיבי עמו:
(ט) מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה הללו יה:

תהלים (פרק קיד)

- (א) בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לעז:
(ב) היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו:
(ג) הים ראה וינס הירדן יסב לאחור:
(ד) ההרים רקדו כאילים גבעות כבני צאן:
(ה) מה לך הים כי תנוס הירדן תסב לאחור:
(ו) ההרים תרקדו כאילים גבעות כבני צאן:
(ז) מלפני אדון חולי ארץ מלפני אלוה יעקב:
(ח) ההפכי הצור אגם מים חלמיש למעינו מים:

תהלים (פרק קטו)

- (א) לא לנו ה' לא לנו כי לשמך תן כבוד על חסדך על אמתך:
(ב) למה יאמרו הגוים איה נא אלהיהם:
(ג) ואלהינו בשמים כל אשר חפץ עשה:
(ד) עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם:
(ה) פה להם ולא ידברו עינים להם ולא יראו:
(ו) אזנים להם ולא ישמעו אף להם ולא יריחון:
(ז) ידיהם ולא ימישון רגליהם ולא יהלכו לא יהגו בגרונם:

- (ח) כמוהם יהיו עשייהם כל אשר בטח בהם:
(ט) ישראל בטח בה' עזרם ומגנם הוא:
(י) בית אהרן בטחו בה' עזרם ומגנם הוא:
(יא) יראי ה' בטחו בה' עזרם ומגנם הוא:
(יב) ה' זכרנו יברך יברך את בית ישראל יברך את בית אהרן:

- (יג) יברך יראי ה' הקטנים עם הגדלים:
(יד) **יסף ה' עליכם** עליכם ועל בניכם:
(טו) ברוכים אתם לה' עשה שמים וארץ:
(טז) השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם:
(יז) לא המתים יהללו יה ולא כל ירדי דומה:
(יח) ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללו יה:

שמות (פרק יד-טו)

- (ל) ויושע ה' ביום ההוא את ישראל מיד מצרים וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים:
(לא) וירא ישראל את ה' הגדלה אשר עשה ה' במצרים וייראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו: פ
(א) **אז** ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר אשירה לה' כי גאה גאה סוס ורכבו רמה בים:
(יט) **כי** בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים וישב ה' עלהם את מי הים ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים: פ

שמואל א (פרק ב)

- (א) ותתפלל חנה ותאמר עלץ לבי בה' רמה קרני בה' רחב פי על אויבי כי שמחתי בישועתך:
(ב) אין קדוש כה' כי אין בלתך ואין צור כאלהינו:
(ג) אל תרבו תדברו גבהה גבהה יצא עתק מפיכם כי אל דעות ה' ולא ולו נתכנו עללות:
(ד) קשת גברים חתים ונכשלים אזורו חיל:
(ה) שבעים בלחם נשכרו ורעבים חדלו עד עקרה ילדה שבעה ורבת בנים אמללה:
(ו) ה' ממית ומחיה מוריד שאול ויעל:
(ז) ה' מוריש ומעשיר משפיל אף מרומם:
(ח) **מקים מעפר דל מאשפת ירים אביון להושיב עם נדיבים** וכסא כבוד ינחלם כי לה' מצקי ארץ וישת עליהם תבל:
(ט) שמואל א (פרק ב)

- (כ) וברך עלי את אלקנה ואת אשתו ואמר **ישם ה' לך זרע** מן האשה הזאת תחת השאלה אשר שאל לה' והלכו למקמו:

- (כא) כי פקד ה' את חנה ותהר ותלד **שלשה בנים ושתי בנות ויגדל הנער שמואל עם ה':**

פסיקתא רבתי [מה' איש שלום] (פרשה מג)

ואם חמשה ילדה היאך אומרת ילדה שבעה, רבי יהודה ורבי נחמיה ורבנין, רבי יהודה אומר חמשה ילדה אלא ששמואל שקול כנגד משה ואהרן שנאמר משה ואהרן בכהניו ושמואל בקראי שמו וגו' (תהלים צ"ט ו'), רבי נחמיה אומר חמשה ילדה [אלא] שראתה שני בניו של שמואל ויהי שם בנו הבכור יואל ושם משנהו אביה (שמואל א' ח' ב') ובני בנים כבנים, לכן עד עקרה ילדה שבעה...

בראשית (ל: כד)

ותקרא את שמו יוסף לאמר יוסף ה' לי בן אחר:

<u>בראשית (פרק כב)</u> (טז) ויאמר בי נשבעתי נאם ה' כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך: (יז) כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער איביז:	<u>תהלים (פרק קטז)</u> (א) אהבתי כי ישמע ה' את קולי תחנוני: (ב) כי הטה אזנו לי ובימי אקרא: (ג) אפפוני חבלי מות ומצרי שאול מצאוני צרה ויגון אמצא: (ד) ובשם ה' אקרא אנה ה' מלטה נפשי:
(יח) והתברכו בזרעך כל גויי הארץ עקב אשר שמעת בקלי: (יט) וישב אברהם אל נעריו ויקמו וילכו יחדו אל באר שבע וישב אברהם בבאר שבע: <u>בראשית (פרק כח)</u> (י) ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה: (יא) ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו וישכב במקום ההוא: (יב) ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו: (יג) והנה ה' נצב עליו ויאמר אני ה' אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתננה ולזרעך: (יד) והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה וצפנה וגגה ונברכו בך כל משפחת האדמה וזרעך: (טו) והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך והשבתיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך: (טז) וייקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי: (יז) ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמים: (יח) וישכם יעקב בבקר ויקח את האבן אשר שם מראשתיו וישם אותה מצבה ויצק שמן על ראשה: (יט) ויקרא את שם המקום ההוא בית אל ואולם לזו שם העיר לראשנה: (כ) וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבש: (כא) ושבתי בשלום אל בית אבי והיה ה' לי לאלהים: (כב) והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך: <u>רש"י בראשית (פרק כח)</u> (יא) ויפגע במקום - לא הזכיר הכתוב באיזה מקום אלא במקום הנזכר במקום אחר, הוא הר המוריה שנאמר בו (לעיל כב ד) וירא את המקום מרחוק: <u>בראשית (פרק כ"ב)</u> (יד) ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה אשר יאמר היום בהר ה' יראה:	(ה) חנון ה' וצדיק ואלהינו מרחם: (ו) שמר פתאים ה' דלותי ולי יהושיע: (ז) שובי נפשי למנוחיכי כי ה' גמל עליכי: (ח) כי חלצת נפשי ממות את עיני מן דמעה את רגלי מדחי: (ט) אתהלך לפני ה' בארצות החיים: (י) האמנתי כי אדבר אני עניתי מאד: (יא) אני אמרתי בחפזי כל האדם כזב: (יב) מה אשיב לה' כל תגמולוהי עלי: (יג) כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא: (יד) נדרי לה' אשלם נגדה נא לכל עמו: (טו) יקר בעיני ה' המותה לחסידיו: (טז) אנה ה' כי אני עבדך אני עבדך בן אמתך פתחת למוסרי: (יז) לך אזבח זבח תודה ובשם ה' אקרא: (יח) נדרי לה' אשלם נגדה נא לכל עמו: (יט) בחצרות בית ה' בתוככי ירושלם הללו יה: <u>תהלים (פרק קיז)</u> (א) הללו את ה' כל גוים שבחוהו כל האמים: (ב) כי גבר עלינו חסדו ואמת ה' לעולם הללו יה: <u>תהלים (פרק קיח)</u> (יז) לא אמות כי אחיה ואספר מעשי יה: (יח) יסר יסרני יה ולמות לא נתוני: (יט) פתחו לי שערי צדק אבא במ אודה יה: (כ) זה השער לה' צדיקים יבאו בו: (כא) אודך כי עניתני ותהי לי לישועה: (כב) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה: (כג) מאת ה' היתה זאת היא נפלאת בעינינו: (כד) זה היוזם עשה ה' גילה ונשמחה בו: (כה) אנה ה' הושיעה נא אנה ה' הצליחה נא: (כו) ברוך הבא בשם ה' ברכנוכם מבית ה': (כז) אל ה' ויאר לנו אסרו חג בעבתיים עד קרנות המזבח: (כח) אלי אתה ואודך אלהי ארוממך: (כט) הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו:

ילקוט שמעוני תורה פרשת בשלח (רמז רמ"ד) זה אלי ר' אליעזר אומר מנין אתה אומר שראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל וישעיה שנאמר וביד הנביאים אדמה וכתוב נפתחו השמים ואראה וגו' משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שנכנס למדינה ועליו צפירה מקיפתו וגבוריו מימינו ומשמאלו וחיילות מלפניו ומלאחריו והיו הכל שואלין לומר אי זה המלך מפני שהוא בשר ודם כיצא בהן אבל כשנגלה הקב"ה על הים לא הוצרך אחד מהן לשאול אי זה המלך אלא כיון שראוהו הכירוהו פתחו כולן ואמרו זה אלי ואנוהו. <u>מדרש לקח טוב בראשית (פכ"ח)</u> וראשו מגיע השמימה - זכותו מגיע לפני כסא הכבוד כענין שני ויקרא מלאך ה' אל אברהם שנית מן השמים. והנה מלאכי אלקים - זה זכותו של אברהם ויצחק. עולים ויורדים בו - עולים על המזבח ויורדים מן המזבח. <u>מדרש מספר חצי מנשה [עין תו"ש בראשית פרק כ"ח (ס" קנ"ז)]</u> והאבן הזאת אמרו על אותה אבן כשהיו מעלין אותה בדימוס היתה מפלת עצמה לפי שעתיד בית המקדש ליחרב ועל כן מאסו אותה הבונים ... וקבעוה בכותל מערבי הה"ד אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה: מדרש שמואל [מה' בובר] (פרשה ה)
--

[יג] ה' מוריש ומעשיר משפיל אף מרומם (ש"א ב' ז'), מטרונא שאלה לרבי יוסי [בן חלפתא] אמרה ליה לכמה ימים ברא הקב"ה את עולמו, אמר לה לששת ימים, דכתיב כי ששת ימים עשה ה' את השמים (שמות ל"א י"ז), אמרה לו מתמן ולהבא מה יתיב עביד, בטל הוא, אמר לה חס ושלום לית הוא בטל, אלא יושב ומזוג זווגין, אמרה ליה אף אנא אעביד כן (גזרה ואמרה פלן ישא פלנית ופלנית תנשא לפלן, אמרה ליה) אם כן הוא, אית לי אלף עבדין ואמהין, לשעה זעירא אנא יכילנא מזדווגא יתהון, אזלא לביתה ואקמתון שורין שורין, וגזרת פלנית ישא פלן ופלנית תנשא לפלן, קרצת בצפרא ואשכחת יתהון, מנהון מחטטין, מנהון מסמיין, מנהון תבירין, חזרת לגבי רבי יוסי ואמרת ליה כל מה דאמרת טבאות אמרת, לא יכילית קיימא על מלתי טובכון, מאן הוא אלהכון, אמר לה ולא כבר אמרתי לך אם קלה היא בעיניך קשה היא לפני הקדוש ברוך הוא כקריעת ים סוף, הדא הוא דכתיב אלהים מושיב יחידים ביתה מוציא אסירים בכושרות (תהלים ס"ח ז'), כמוציא אסירים בכושרות, אמר רבי ברכיה כלשון הזה השיבה, הקב"ה יושב ועושה סולמות, מעלה לזה ומוריד לזה, משפיל לזה ומרים לזה. הה"ד ה' מוריש ומעשיר משפיל אף מרומם.

בראשית רבה (ס"ט:)

אין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמים, א"ר אחא עתיד השער הזה להפתח להרבה צדיקים כיוצא בך.

בראשית רבה (וילנא) פרשה נו

... אברהם קרא אותו יראה שנאמר ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה, שם קרא אותו שלם שנאמר (בראשית יד) ומלכי צדק מלך שלם אמר הקב"ה אם קורא אני אותו יראה כשם שקרא אותו אברהם, שם אדם צדיק מתרעם, ואם קורא אני אותו שלם אברהם אדם צדיק מתרעם, אלא הריני קורא אותו ירושלים כמו שקראו שניהם יראה שלם ירושלים...

בראשית פרק לג

(יח) וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֹם עִיר שְׁכֵם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בְּבֹאוֹ מִפָּדָן אֲרָם נִיחַן אֶת פְּנֵי הָעִיר: